Infrastrukturalne i organizacyjne możliwości poprawy dostępności przestrzennej jako czynnik rozwoju polsko-słowackich regionów turystycznych (INFRAREGTUR)

Termin: 2009-08-01 - 2012-03-31

Kierownik w IGiPZ PAN: Marek Więckowski

Wykonawcy: Maria Bednarek-Szczepańska, Tomasz Komornicki, Piotr Rosik, Marcin Stępniak, Przemysław Śleszyński, Dariusz Świątek, Rafał Wiśniewski

Akronim: INFRAREGTUR
Program: Program Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013
Partner wiodący: IGiPZ PAN
Instytucja zamawiająca: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
Numer projektu: WTSL.02.02.00-14-087/08-00
Oficjalna strona projektu

Jednym z podstawowych warunków rozwoju, nie tylko turystyki, ale większości dziedzin gospodarczych jest rozwój infrastruktury transportowej i odpowiednia dostępność przestrzenna. Sama atrakcyjność przyrodnicza, którą bez wątpienia pogranicze polsko-słowackie posiada, bez odpowiedniego zaplecza, dogodnego dojazdu itp. nie zapewni w pełni rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, zwłaszcza w układzie transgranicznym. Dostępność komunikacyjna obok walorów turystycznych jest także podstawowym czynnikiem wyjaśniającym podstawy sukcesu ekonomicznego opartego na turystyce. Niestety dotychczasowy stan badań nad dostępnością przestrzenną w regionach transgranicznych jest niemal zerowy. Tymczasem z wielu badań, prowadzonych również przez IGiPZ PAN i Instytucie Geografii Słowackiej Akademii Nauk, dosyć jednoznacznie wynika, że współczesne kształtowanie sieci powiązań i ogólnie rozwoju regionalnego musi być oparte na szczegółowej analizie dostępnościowej, pozwalającej zoptymalizować układ sieci transportowej.

Zajęcie się tą tematyką na obszarze tych krajów jest szczególnie uzasadnione, gdyż jest to region transgraniczny jak najbardziej predysponowany do rozwoju turystyki i ogólnie pobudzania rozwoju regionalnego, a równocześnie najgorzej ze sobą skomunikowany ze względu na barierę orograficzną. Analiza dostępności wykonana w różnych skalach przestrzennych pozwoli na identyfikację wąskich gardeł transportowych systemów transportowych oraz stanie się podstawą dla konkretnych wskazań inwestycyjnych i organizacyjnych mogących poprawić sytuację. Jednocześnie powstanie narzędzie badawczo-implamentacyjne możliwe do wykorzystania przez władze samorządowe i inne podmioty także w przyszłości (z uwzględnieniem dynamiki zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej i infrastrukturze).

Istotnym elementem projektu jest zatem transfer wiedzy naukowej do zastosowań praktycznych, tak potrzebny dla rozwoju gospodarczego. Po zakończeniu prac, organizacje i jednostki administracyjne, planistyczno-decyzyjne i turystyczne otrzymają unikatowe narzędzie pozwalające na ocenę rzeczywistej dostępności przestrzennej i jej znaczenia dla rozwoju turystyki oraz planowania sieci infrastrukturalnych, przede wszystkim transportowych. Daje to podstawy do efektywniejszego, bo zgodnego z rzeczywistymi procesami i potrzebami, zagospodarowania przestrzeni, a więc ma pierwszoplanowe znaczenie z punktu widzenia polityki regionalnej i przestrzennej na różnych jej szczeblach hierarchicznych. W projekcie znajdą się konkretne rekomendacje dla polityk transportowej, turystycznej, regionalnej i przestrzennej, dotyczące rozwiązań transportowych dla

obszaru pogranicza polsko-słowackiego. Równocześnie obowiązujące plany w tym zakresie poddane zostaną ocenie krytycznej. Efektem, wartością i jednym z głównych celów projektu będzie również szereg spotkań z władzami regionalnymi i lokalnymi, szkolenia, oraz publikacje (książkowe i internetowe) pomagające w kształtowaniu i wykorzystywaniu potencjału.

Publikacje

Monografie, raporty

- Więckowski Marek, *Michniak Daniel*, Bednarek-Szczepańska Maria, *Chrenka Branislav*, *Ira Vladimir*, Komornicki Tomasz, Rosik Piotr, *Stępniak Marcin*, *Szekely Vladimir*, Śleszyński Przemysław, *Świątek Dariusz*, Wiśniewski Rafał: Pol'sko-slovenské pohraničie z hl'adiska dopravnej dostupnosti a rozvoja cestnovného ruchu. Warszawa - Bratislava: IGiPZ PAN, GU SAV, 2012 - 284 s. + 10 map + 1 CD-ROM.
- Więckowski Marek, *Michniak Daniel*, Bednarek-Szczepańska Maria, *Chrenka Branislav*, *Ira Vladimir*, Komornicki Tomasz, Rosik Piotr, *Stępniak Marcin*, *Szekely Vladimir*, Śleszyński Przemysław, *Świątek Dariusz*, Wiśniewski Rafał: Pogranicze polsko-słowackie. Dostępność transportowa a turystyka. Warszawa-Bratysława: IGiPZ PAN; Geograficky ustav Slovenska akademia vied, 2012 - 314 s., 10 map + 1 CD-ROM.
- Więckowski Marek, *Michniak Daniel*, Bednarek-Szczepańska Maria, *Chrenka Branislav*, *Ira Vladimir*, Komornicki Tomasz, Rosik Piotr, *Stępniak Marcin*, *Szekely Vladimir*, Śleszyński Przemysław, *Świątek Dariusz*, Wiśniewski Rafał: Polish-Slovak borderland. Transport accessibility and tourism. Warszawa: Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyckiego Polskiej Akademii Nauk, 2012 - 323 s. (Prace Geograficzne; 234)
- Więckowski Marek, *Michniak Daniel*, *Chrenka Branislav*, *Ira Vladimir*, Komornicki Tomasz, Rosik Piotr, *Szekely Vladimir*, Śleszyński Przemysław, Wiśniewski Rafał: Możliwości poprawy dostępności i rozwoju turystyki na pograniczu polsko-słowackim. Warunki rozwoju, rekomendacje i dobre praktyki. Warszawa-Bratysława: IGiPZ PAN; Geograficky ustav Slovenska akademia vied, 2012 - 79 s.
- Więckowski Marek, *Michniak Daniel*, *Chrenka Branislav*, *Ira Vladimir*, Komornicki Tomasz, Rosik Piotr, *Szekely Vladimir*, Śleszyński Przemysław, Wiśniewski Rafał: Možnosti zlepšenia dostoupnosti a rozvoja cestnovného ruchu v pol'sko-slovenskom pohraničí – námety, odporúčania a dobré príklady. Warszawa - Bratislava: IGiPZ PAN, IG SAV, 2012 - 86 s.
- Więckowski Marek, *Michniak Daniel*, *Chrenka Branislav*, *Ira Vladimir*, Komornicki Tomasz, Rosik Piotr, *Szekely Vladimir*, Śleszyński Przemysław, Wiśniewski Rafał: The potential for improved accessibiity and tourism development in the Polish-Slovak borderland. Conditions, recommendations and good practices. Warszawa - Bratislava: IGiPZ PAN, IG SAV, 2012 - 80 s.

Abstrakty, recenzje, notatki

- Śleszyński Przemysław: Assessment of transport-settlement efficiency of Poland and its use in regional and spatial policy. [w]: IGU 2014 Book of Abstracts. Cracow: IGU, 2014 - 1 s.

Artykuły od 2013 roku

- *Michniak Daniel*, Więckowski Marek, Komornicki Tomasz, Rosik Piotr, *Stępniak Marcin*, Śleszyński Przemysław: Analýza vplyvu investícií do cestnej infraštruktúry na rozvoj cestovného ruchu v poľsko-slovenskom pohraničí. - Ekonomicky casopis 2014, 62, 5 - s. 540-554.